

Contractor
SAFETY
Management

 vca^v

NIEUWE
VCA EXAMENS

1 januari 2018

Nieuwe VCA-examens vanaf 1 januari 2018

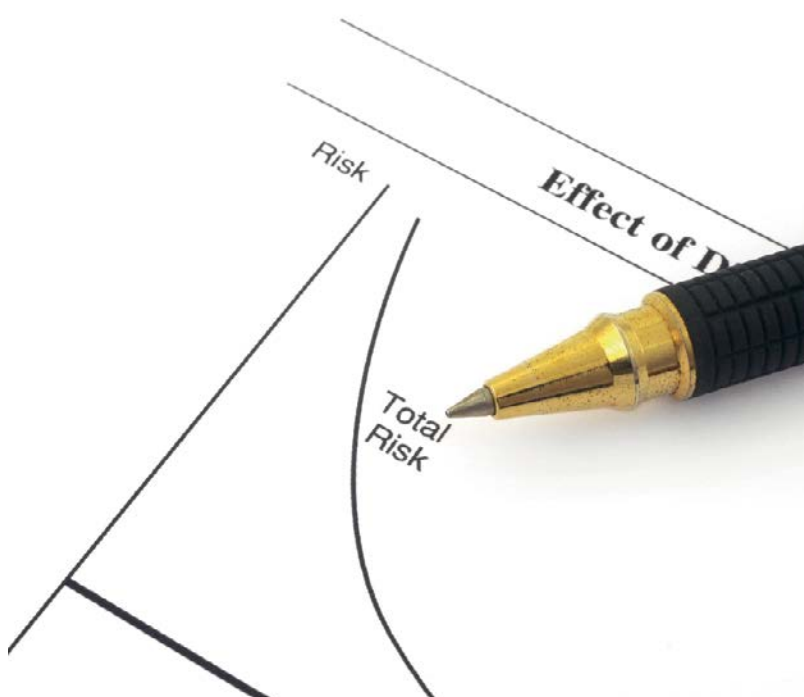
**Aan elke leidinggevende, preventieadviseur, consultant, lesgever, werknemer, student,... die te maken heeft met VCA en/of VCA-opleidingen en -examens:
OPGELET! Vanaf 1 januari 2018 treedt een nieuw examensysteem in werking!**

Inleiding

De grootste verandering is een verschuiving van toetsen op kennis naar toetsen op inzicht. Kennis is nog steeds nodig, maar waar het in de praktijk vooral om gaat is de toepassing ervan. De kandidaten krijgen daarom niet meer alleen multiple choicevragen voorgelegd, maar ook vragen aan de hand van specifieke situaties waarin ze veilige keuzes moeten maken. Soms zijn meerdere antwoorden goed. Dit betekent dat veel meer aandacht moet gaan naar een goede voorbereiding, een degelijke opleiding. Bovendien wordt overgeschakeld naar testen via de computer. Elk examen zal er dan ook anders uitzien. Kies dus niet voor een opleiding die focust op het erin stampen van kennis en het van buiten leren van vragen. Ga voor een opleiding die inzicht geeft in veilig werken en die je in staat stelt in elke situatie de juiste keuzes te maken.

Nieuwe examens

Met ingang van 1 januari 2018 komen er nieuwe VCA-examens in België. In Nederland is dit al het geval sinds september 2017. De nieuwe examens zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat medewerkers (B-VCA), operationeel leidinggevend (VOL-VCA) en intercedenten (VIL-VCU) effectiever worden getoetst op het toepassen van hun basiskennis over veilig en gezond werken.

Aangepaste leerinhoud

Al op 31 mei 2016 zijn de nieuwe eind- en toetstermen VCA (ETT versie 2.0) gepubliceerd. Deze geven aan wat kandidaten moeten weten en kunnen op het gebied van basisveiligheid en hoe zij hierop worden getoetst. Waar de vorige eind- en toetstermen bijna allemaal kennisgericht waren ('de kandidaat kan benoemen...'), zijn de nieuwe eind- en toetstermen aangepast aan de nieuwe situatie met meer focus op toepassing ('de kandidaat kan bepalen...'). Tevens werden verwante ETT gebundeld om zo tot een compacter en meer coherent geheel te komen. Zo is het aantal eind- en toetstermen dus flink teruggedrongen. Professionals op test- en examengebied en inhoudelijk deskundigen hebben dat werk geleverd. Eigenlijk werden de bestaande ETT herschreven en herschikt, zonder de inhoud te wijzigen.

Puur op kennis toetsen, werpt geen licht op iemands vermogen om in een gegeven situatie de juiste keuzes te maken. Bovendien brengt het toetsen op kennis met zich mee dat vragen al gauw een vrij hoog abstractieniveau kennen. In de nieuwe situatie wordt de kandidaat geconfronteerd met situaties waarin keuzes nodig zijn en waarbij ook gebruik gemaakt wordt van beeld, zoals foto's, animaties of tekeningen.

Voorbeeld 1. Thema lichaamsbescherming.

Er is nu een brede eindterm: 'De kandidaat kan in een gegeven situatie de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen kiezen'. Om dat te toetsen wordt een werksituatie getoond met daarbij voorbeelden van PBM waarvan er een aantal noodzakelijk zijn en andere niet. Dat is anders dan nu. Nu worden vragen gesteld als: Welke PBM zijn er? Welke eigenschappen hebben ze?

Voorbeeld 2. Thema werkvergunningen.

Eindterm: "De kandidaat kan in een gegeven situatie de richtlijnen voor werkvergunningen toepassen." Om dat te toetsen wordt een situatie getoond waarbij achtergrondinformatie verstrekt wordt, bijvoorbeeld dat er lek wordt vastgesteld in een leiding. Wat moet je nu doen, is dan de vraag, in het licht van de vergunningsvoorwaarden. Tot nu toe werden vragen gesteld als: Wat is het doel van een vergunning? Hoe ziet de inhoud van een vergunning eruit? Waarvoor dient een aanvullende vergunning?

Documentatie eind- en toetstermen

De ETT zijn vrij beschikbaar op de website van VCA-BeSaCC. In versie 2.0 zijn de wijzigingen aangegeven: Groen: Toevoegingen op versie 2.6 van de eind- en toetstermen (april 2015). Rood: Wijzigingen in de loop van het herzieningsproces.

[ETT VCA 2017 Examen NL:](#)

Dit document bevat een overzicht van de huidige hoofdstukken, onderwerpen, eindtermen en toetstermen (versie 2.0).

[ETT VCA 2017 Opleiding NL:](#)

Dit document bevat de inhoud uit het 'examen-document' uitgebreid met de aspecten en aandachtsbollen per toetsterm. Verder zijn in dit document nog twee overzichten opgenomen die de wijzigingen t.o.v. de eerdere versie aangeven.

Er is ook een toelichting op de nieuwe eind- en toetstermen gepubliceerd, gericht op opleiders, veiligheidskundigen, ondersteuners en andere professionals.

Nieuwe toetsmatrijzen

De hierboven beschreven oefening heeft ook geleid tot het opstellen van nieuwe toetsmatrijzen. Toetsmatrijzen geven aan hoeveel vragen per hoofdstuk er in een examen zitten.

[Toetsmatrijs B-VCA](#)

[Toetsmatrijs VOL-VCA](#)

[Toetsmatrijs VIL-VCU](#)

De toelichting is te koop via:

<https://vchecklist.nl/nl/shop/toelichting-eind-en-toetstermen/>

Nieuwe examenvragen

Sinds juni vorig jaar is 'VCA Examenbank', dat de examens voor B-VCA, VOL-VCA en VIL-VCU ontwikkelt, druk bezig geweest om de examens aan te passen volgens de nieuwe eind- en toetstermen en om de nieuwe vragen in de praktijk te testen. Het resultaat is een nieuwe vragenbank. Langs de ene kant zijn er nu meer praktijkgerichte mogelijkheden door het gebruik van beeldmateriaal, maar langs de andere kant worden de vragen complexer doordat er meer antwoordmogelijkheden zijn. De kans om het juiste antwoord te gokken, is ook sterk verminderd. In Nederland wordt de nieuwe vragenbank reeds sedert 1 september 2017 gebruikt waardoor verdere optimalisering aan de gang is.

In de VCA-examens die vanaf 1 september 2017 (Nederland) en vanaf 1 januari 2018 (België) zullen worden afgenomen, komen nieuwe vraagvormen voor die in de huidige examens nog niet voorkomen:

De meervoudig-antwoordvraag

De kandidaat moet uit 4, 5, of 6 alternatieven meerdere juiste antwoorden selecteren.

De matrixvraag

De kandidaat moet voor 3 of 4 beweringen per bewering aangeven of deze juist is of onjuist.

De rangschikvraag

De kandidaat moet 3 of 4 elementen in de juiste volgorde zetten.

De koppel- of matchingvraag

De kandidaat moet 3 of 4 elementen uit het 'rechter rijtje' koppelen aan het juiste begrip in het 'linker rijtje'.

Vragen met situatieschets in een afbeelding

In de nieuwe examens VCA wordt meer gewerkt met tekst-arme vragen. Dat houdt in dat afbeeldingen een deel van de tekst vervangen. Deze afbeeldingen zijn ontwikkeld door een illustrator en helpen de kandidaat met het begrijpen van de situatie.

Cesuur en deelscores

De cesuur (de score die nodig is om te slagen) wordt vanaf 1 september 2017 (Nederland) of 1 januari 2018 (België) aangepast. Om een diploma te behalen moet een kandidaat onderstaande punten behalen:

- Basis 26 punten of meer van de 40
- VOL 45 punten of meer van de 70
- VIL 45 punten of meer van de 70

De cesuur werd aangepast vanwege de nieuwe vraagvormen die in de examens VCA voorkomen. Deze vraagvormen kennen een andere gokkans. Omdat we rekening houden met die gokkans werd de cesuur dus aangepast.

Bij enkele nieuwe vraagvormen wordt ook gewerkt met deelscores. Dat is het geval voor de meervoudig-antwoordvraag en voor de

matrixvraag. Bij een vraag waarbij 4 juiste antwoorden gegeven kunnen worden, kan je 0,25 punten behalen per goed antwoord. Die punten gaan er ook wel weer af bij een fout deelantwoord zonder dat je onder nul kan gaan. Bij een vraag met 3 juiste antwoordmogelijkheden is het 0,33 punten per antwoord, enz.

Voor rangschik- of koppelvragen wordt niet met deelscores gewerkt, omdat daar de onderlinge afhankelijkheid tussen de antwoorden heel hoog is. Een fout in de volgorde van te nemen maatregelen of in het ordenen van een procedure betekent automatisch nul punten op die vraag.

Proefexamens

Via een proefexamen op de website kunnen lesgever en kandidaten kennis maken met de nieuwe examens :

<https://www.vcainfra.nl/vca-examens/proefexamens/>

Types examens:
 regulier examen en voorleesexamen

Vanaf 1 januari 2018 zijn er **geen** papieren VCA-examens meer beschikbaar in België. De examens kunnen enkel nog online via computer worden afgenomen.

Er zijn twee types examens voor B-VCA:

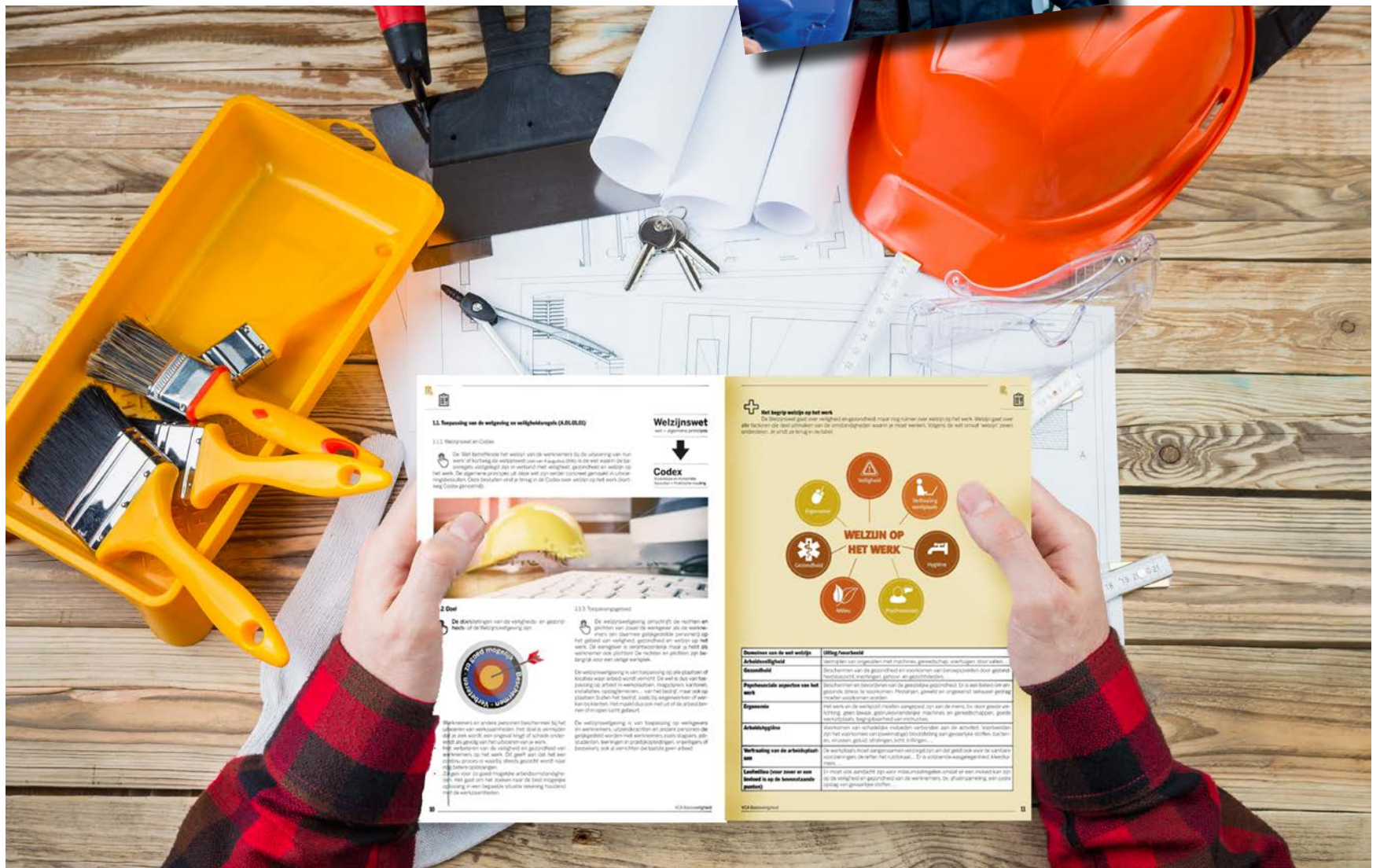
- Het reguliere gewone examen (max. 60 minuten)
- Het voorleesexamen met 'Readspeaker' (max. 75 minuten)

Bij de aanmelding moet men aangeven welk type examen men wil. Voor de examens VCA Basis zijn bijna alle standaardtalen beschikbaar als voorleesexamen. Het voorlezen gebeurt via 'Readspeaker' met koptelefoon. Dit is een applicatie waarmee de kandidaat alle tekst op het scherm voor kan laten lezen door op een knop te klikken. De enige standaardtalen waar dit niet voor beschikbaar is, zijn Litouws en Bulgaars.

Voor VOL en VIL is **geen** voorleesexamen mogelijk.

Opleidingshandboek

Als VCA-beheersorganisatie voor België hebben wij een nieuw opleidingshandboek opgemaakt dat via onze website te bestellen is.

Talen

In de tabel hieronder staan de talen weergegeven waarin het examen kan worden afgelegd. Het is mogelijk om examens in nog andere talen te laten vertalen maar dit is enkel op aanvraag waarbij een inschatting wordt gemaakt van de levertijd en de kosten. Er moet rekening gehouden worden met een doorlooptijd van tenminste 30 dagen.

Overzicht standaardtalen, talen op aanvraag en talen voorleesexamens:

Kwalificatie	Standaardtalen	Talen op aanvraag (exoten)
Standaardtalen	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Arabisch • Bulgaars • Duits • Engels • Frans • Grieks (vanaf 01-01-2018) • Hongaars • Italiaans • Kroatisch • Litouws • Pools • Portugees • Roemeens • Russisch • Slowaaks • Spaans • Turks 	<ul style="list-style-type: none"> • Deens • Ests • Fins • Grieks (tot 31-12-2017) • Lets • Maltees • Noors • Sloveens • Tsjechisch • Zweeds
VOL-VCA	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Frans • Engels • Duits 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen
VIL-VCU	<ul style="list-style-type: none"> • Nederlands • Frans • Engels 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen

*Niet als voorleesexamen

VCA: opleidingen en examens

Wie de VCA-criteria bekijkt, kan er niet omheen: opleidingen spelen een belangrijke rol. Alleen als alle betrokkenen, van hoog tot laag, over de nodige kennis en vaardigheden beschikken, is het mogelijk om veiligheid en gezondheid op duurzame wijze te integreren in het beleid en de activiteiten. VCA voorziet verschillende types opleiding en legt eisen op voor de inhoud en voor de examens.

Alle operationele medewerkers en leidinggevenden: kennis over veiligheid en toepassen ervan

Alle operationele medewerkers en leidinggevenden van een VCA-bedrijf moeten door een VCA-diploma aantonen dat ze over de vereiste veiligheidskennis beschikken. Voor de werknemers spreken we over 'basisveiligheid' (B-VCA) en bij de leidinggevenden gaat het om 'veiligheid voor operationeel leidinggevenden' (VOL-VCA). Het diploma is 10 jaar geldig en kan enkel behaald worden door te slagen voor een examen bij een erkend examencentrum.

Wat houdt de opleiding in?

De inhoud van de opleiding is gericht op het verwerven van een brede algemene kennis en inzichten in veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk en vooral hoe die kennis en inzichten toe te passen in bepaalde situaties. De cursisten krijgen informatie mee over een ruim aantal onderwerpen, bruikbaar in verschillende situaties.

Is de inhoud voor leidinggevenden en medewerkers hetzelfde?

De inhoud van de cursus voor leidinggevenden is uitgebreider dan deze voor de medewerkers. Van leidinggevenden wordt immers verwacht dat ze toezicht kunnen houden op het terrein en zorgen voor een veilige uitvoering van het werk. De cursus is meer doorgedreven en bevat bijkomende informatie over preventie-concepten, beleidsmatige aspecten en wat van leidinggevenden wordt verwacht.

Waar kan de opleiding gevolgd worden?
Waar het examen?

Voor het volgen van de opleiding zijn er geen opgelegde spelregels. Dat wil zeggen dat alles mogelijk is: van zelfstudie over een bedrijfsinterne opleiding door de preventieadviseur of een andere expert tot een training in een opleidingscentrum. Er bestaat een officieel cursushandboek opgesteld door de VCA-beheersorganisatie in België. Na de opleiding moet wel een examen afgelegd worden via een erkend examencentrum om het VCA-diploma te behalen.

Een examen organiseren binnen je bedrijf of instelling

Het is mogelijk om je (kandidaat) werknemers of studenten het examen te laten afleggen binnen je bedrijf of instelling. Het examen zelf moet wel georganiseerd worden door een erkend examen centrum. Het lokaal of de plaats waar het examen doorgaat, moet voldoen aan de geldende milieu- en welzijnsreglementering (genoeg ruimte, verlichting, verluchting, klimaat,...). Vermits vanaf nu enkel nog computerexamens mogelijk zijn, hou je best ook rekening met de technische eisen inzake computers, internetverbinding en internetbandbreedte. Neem hiervoor contact op met het examen centrum.

Belangrijkste wijzigingen op een rij

- We toetsen kandidaten niet meer alleen op hun feitenkennis, maar ook of ze deze kennis goed kunnen toepassen (door te vragen wat zij in een specifieke werksituatie zouden doen). De onderwerpen die aan bod komen, zijn echter niet gewijzigd.
- We gaan van een systeem met alleen meerkeuzevragen naar verschillende vraagvormen.
- Een vraag is niet langer alleen goed of fout. Kandidaten kunnen punten halen door vragen (gedeeltelijk) goed te beantwoorden. Ze halen hun diploma niet langer op basis van het aantal goed beantwoorde vragen, maar op basis van het aantal gescoorde punten.
- De nieuwe examenvragen bevatten meer beeld.
- Er kunnen enkel nog computer gebaseerde examens worden afgelegd.
- Examens zijn mogelijk in heel wat talen en voor basisveiligheid kan de computer de vragen ook voorlezen. Daar kunnen wel extra kosten aan verbonden zijn.